

Spelmän i tävlan . . .

(Forts. fr. sid. 1)

Långdans genom folkmusik med 39 muntra musikanter.

Flickor tycka om spelmän.

Spelmansstämma — låter det inte trevligt och äktsvenskt? Jo, det gör det, och det var också en äktsvensk fest som ägde rum under de sekelgama ekarna på prins Wilhelms sköna herresäte, med strålände sol från en molnfri himmel, folklig glädje och sprittande gammal svensk musik. Kom inte och säg att den svenska ungdomen inte kan uppskatta annat än amerikansk jazzmusik och negerrytmer! Visserligen kanske de göra, som en gammal spelman uttryckte det, "byter namn på låtarna och kallar schottisen för bondjazz", men det förändrar inte det faktum att även ungdomen av i dag visar förståelse för folkmusiken. Över 5.000 personer voro samlade framför den lövade och blomsterklädda festtribunen när jubileumsstämman öppnades av spelmansförbundets ordförande, hr Ivar Hultström, och inte bara bland åhörarna, utan också bland de 39 tävlande spelmännen funnos många ungdomar. En av spelmännen var t. o. m. nästan för ung för att vara spelman — han tål inte cigarrettrök. På filten bredvid sin närmaste satt nämligen stämmans yngsta deltagare, Sigge Karlsson från Stora Malm, 13 år, och hade en brinnande huvudvärk därför att hans medpassagerare på tåget till Flen rökt "som borstbindare". Men Sigge lät sig inte nedslås av malören. Han både ställde upp sig för fotografering och i den stora spelmanstävlingen, och han skötte sig bra. Men så hade han också haft en så duktig lärare, sa han, en van spelman som kan sina saker.

Folkmusiken binder sina utövare samman.

Därmed sade Sigge en hel del om bygdemusiken i allmänhet. Den har sina särskilda förutsättningar. Man inlärd den inte på samma sätt som en kurs i pianospelning, som kan ges av vilken musiklärare som helst. Bygdemusiken, folkets egen musik, vaknar ibland inom en ung pojke, han tar ned fars eller farfars fiol från väggen och börjar knäppa på den. Då vet far vad som hänt, och då börjas skolningen, som ges som en faderlig gåva eller som en väntjänst av en gammal bekant till familjen. Sällan betalas den gåvan och den väntjänsten med annat än tacksamhet. Det är detta som är bygdemusikens egenart — den binder sina utövare samman.

Folkmusikens enande förmåga framsoills av förbundets hedersledamot, landshövding G. Sederholm, som förklarade spelmansstämman öppnad och framförde spelmansförbundets tack till prins Wilhelm för hans vänliga medverkan vid festen. För hans alltid visade intresse för folkmusiken överlämnade därpå hr Hultström förbundets guldmärke till prins Wilhelm. Samma utmärkelse gavs även åt den vänlige professor Kjellström från Mu-

åt uppsyningsman Ernst Granhammar, en av initiativtagarna till spelmansförbundet och en drivande kraft inom det.

Gånglåtar, skrattpolskor, brudmarscher och glada steklåtar . . .

Och därmed var spelmansstämman öppnad. I en lövdunge intill festtribunen hade spelmännen redan länge hållit på att stämma fiolerna, och när hr Hultström ropade upp den förste spelmannen till tävlan var man redo. Och sen följde en lustig långdans genom svensk folkmusik med låtar från hela Södermanland, gånglåtar, skrattpolskor, brudmarscher och glada steklåtar, varvid spelmannen själv medverkade med ljudliga hallån. Spelmansstämman förfogade över en lång prislista, och dessutom fanns det en särskild prislista för låtkompositioner. Undra på att prisnämnden hade brätt om i protokollen.

Efter en stund utbyttes musiken mot vacker körsång av Flens sångargille under ledning av hr Alex Hammarén, och därpå följde högtidalet, som hölls av stämmans värd, Sörmlands hertigen. Det var ett okonventionellt och hjärtligt tal, vari prinsen bl. a. ägnade folkmusiken sin hyllning och lyckönskade förbundet till dess gagnrika arbete under de flydda tio åren. En historik över Stenhammar ingick även i prins Wilhelms tal, som avslutades med några ord till hembygden. — Känslan för hembygden bör inte förleda oss till att slå en ring av självgodhet omkring oss, sade tälaren bl. a., men samtidigt böra vi vara medvetna om vad som är vårt och vad som anstår oss. På vår urgamla frihet får ingenting prutas, för oss passar ej på förhand tillskurna föreskrifter. Vi äro ett fritt folk.

Sedan applåder efter högtidalet tystnat utbragte hr Hultström ett fyrfaldigt leve för prinsen, som kraftigt besvarades. Och sedan blev det musik igen, brudmarscher, polskor, gånglåtar och valser. . . . Prisenämnden antecknade och antecknade och såg hemlighetsfull ut.

Många fina pris till duktiga spelmän.

Men fram på eftermiddagen, sedan "Sagostundens" folkdanslag från Eskilstuna visat sina färdigheter, låtades det på hemlighetsfullheten. Då ägde den efterlängta prisutdelningen rum, varpå stämman avslutades av prins Wilhelm. För låtkompositioner erövrades första priset, skänkt av prins Wilhelm, av R. Ahlberg, Sköldinge, och andra priset, Södermanlands spelmansförbunds hederspris, av C. G. Axelsson, Floda. Vid spelmansstämman vanns prins Wilhelms hederspris av G. Olsson, Eskilstuna, Sveriges folkbyggnadsförbunds hederspris av

från
gontu
Så m
varit
Jag
tio k
rare
har f
gare
de de
genas
myck
Unde
i alla
att n
lika
med
raska
de
tredje
två
fast

Öge
nen
kel n
na k
skull
båda
det i
ren,
ma s
upp
Alla
kanti
de v
gäld
fort
pass
tig t
i väg
nan
jämn
hela
själ
seku
rat.
ännu
ut pi
hade
däril
sion
ra,
skin
då ä
ut,
finge
kvar
plat

Isl
St

Si
vita
torg
sma
min
vall
säg
emc
dels
Syd
cip
han
regi
vär
som
vac
ju
tala
roci
se
i
Da
led
och
i er
tan
bli

trevligt och äktsvenskt? Jo, det gör det, och det var också en äktsvensk fest som ägde rum under de sekel-gamla ekarna på prins Wilhelms sköna herresäte, med strålände sol från en molnri himmel, folklig glädje och sprittande gammal svensk musik. Kom inte och säg att den svenska ungdomen inte kan uppskatta annat än amerikansk jazzmusik och negerrytmer! Visserligen kanske de göra, som en gammal spelman uttryckte det, "byter namn på låtarna och kallar schottisen för bondjazz", men det förändrar inte det faktum att även ungdomen av i dag visar förståelse för folkmusiken. Över 5.000 personer voro samlade framför den lövade och blomsterklädda festtribunen när jubileumsstämman öppnades av spelmansförbundets ordförande, hr Ivar Hultström, och inte bara bland åhörarna, utan också bland de 39 tävlande spelmännen funnos många ungdomar. En av spelmännen var t. o. m. nästan för ung för att vara spelman — han tål inte cigarettök. På filten bredvid sin närmaste satt nämligen stämmans yngsta deltagare, Sigge Karlsson från Stora Malm, 13 år, och hade en brinnande huvudvärk därför att hans medpassagerare på tåget till Flen rök "som borsbindare". Men Sigge lät sig inte nedslås av malören. Han både ställde upp sig för fotografering och i den stora spelmanstävlingen, och han skötte sig bra. Men så hade han också haft en så duktig lärare, sa han, en van spelman som kan sina saker.

Folkmusiken binder sina utövare samman.

Därmed sade Sigge en hel del om bygdemusiken i allmänhet. Den har sina särskilda förutsättningar. Man inlärd den inte på samma sätt som en kurs i pianospelning, som kan ges av vilken musiklärare som helst. Bygdemusiken, folkets egen musik, vaknar ibland inom en ung pojke, han tar ned fars eller farfars fiol från väggen och börjar knäppa på den. Då vet far vad som hänt, och då börjas skolningen, som ges som en faderlig gåva eller som en väntjänst av en gammal bekant till familjen. Sällan betalas den gåvan och den väntjänsten med annat än tacksamhet. Det är detta som är bygdemusikens egenart — den binder sina utövare samman.

Folkmusikens enande förmåga fram-sölls av förbundets hedersledamot, landshövding G. Sederholm, som förklarade spelmansstämman öppnad och framförde spelmansförbundets tack till prins Wilhelm för hans vänliga medverkan vid festen. För hans alltid visade intresse för folkmusiken överlämnade därpå hr Hultström förbundets guldmedalj till prins Wilhelm. Samma utmärkelse gavs även åt den vänlige professor Kjellström från Musikaliska akademien, som var ordförande inom stämmans prisnämnd, samt

en av initiativtagarna till spelmansförbundet och en drivande kraft inom det.

Gånglåtar, skrattpolskor, brudmarscher och glada steklåtar . . .

Och därmed var spelmansstämman öppnad. I en lövdunge intill festtribunen hade spelmännen redan länge hållit på att stämma fiolerna, och när hr Hultström ropade upp den förste spelmannen till tävlan var man redo. Och sen följde en lustig längdans genom svensk folkmusik med låtar från hela Södermanland, gånglåtar, skrattpolskor, brudmarscher och glada steklåtar, varvid spelmannen själv medverkade med ljudliga hallån. Spel-mansstämman förfogade över en lång prislista, och dessutom fanns det en särskild prislista för låtkompositioner. Undra på att prisnämnden hade brättom i protokollen.

Efter en stund utbyttes musiken mot vacker körsång av Flens sångargille under ledning av hr Alex Hammarén, och därpå följde högtidstalet, som hölls av stämmans värd, Sörmlandshertigen. Det var ett okonventionellt och hjärtligt tal, vari prinsen bl. a. ägnade folkmusiken sin hyllning och lyckönskade förbundet till dess gagnrika arbete under de flydda tio åren. En historik över Stenhammar ingick även i prins Wilhelms tal, som avslutades med några ord till hembygden. — Känslan för hembygden bör inte förleda oss till att slå en ring av självgodhet omkring oss, sade talaren bl. a., men samtidigt böra vi vara medvetna om vad som är vårt och vad som anstår oss. På vår ur-gamla frihet får ingenting prutas, för oss passar ej på förhand tillskurna föreskrifter. Vi äro ett fritt folk.

Sedan applåderna efter högtidstalet tystnat utbragte hr Hultström ett fyrfaldigt leve för prinsen, som kraftigt besvarades. Och sedan blev det musik igen, brudmarscher, polskor, gånglåtar och valser . . . Prisnämnden antecknade och antecknade och såg hemlighetsfull ut.

Många fina pris till duktiga spelmän.

Men fram på eftermiddagen, sedan "Sagostundens" folkdanslag från Eskilstuna visat sina färdigheter, lät-tades det på hemlighetsfullheten. Då ägde den efterlängtrade prisutdelningen rum, varpå stämman avslutades av prins Wilhelm. För låtkompositio-ner erövrades första priset, skänkt av prins Wilhelm, av R. Ahlberg, Sköl-dinge, och andra priset, Söderman-lands spelmansförbunds hederspris, av C. G. Axelsson, Floda. Vid spelmans-stämman vanns prins Wilhelms he-derspris av G. Olsson, Eskilstuna, Sve-riges fiolbyggarförbunds hederspris, en vacker fiol, av Albert Gustafsson,

nen vi
kel me
na ka
skulle
båda
det int
ren, so
ma sid
upp vi
Alla v
kantig
de var
gällde
fort so
passag
tig tör
i väge
nan ly
jämn
hela g
själv s
sekund
rat. V
ännu
ut på
hade
därifrån
sionen
ra. På
skinen
då änt
ut, oc
fingo
kvar.
platse

Islan
Sti

Stat
vita
torget
smal
minist
vallen
säga,
emot
dels ä
Sydla
cip in
han k
regeri
värld
som t
vackr
ju in
talar
rocka
se ut
i en
Dansk
lediga
och h
i en f
tambu
bli lit
torget
och k
är ful
javik
svens
digt f

Vingå
pris i
Söder
pris i
Veste
lands
av O
Un
mans
A. E
igen
även
upptr
inför
—
myck
bror
över
lat fö
Så
lar i
sitt
dam.

Tag en paus

och pigga upp Er med

Loranga

— härlig, uppfriskande
apelsindryck.

Vår nya fabrik, Solnavägen 69,
visas varje helgfri tisd., onsd.
och torsd.-kl. 10,30 f. m.

"Apotekarnes"
MINERALVATTEN

Många fina pris till duktiga spelmän.

Men fram på eftermiddagen, sedan "Sagostundens" folkdanslag från Eskilstuna visat sina färdigheter, lågades det på hemlighetsfullheten. Då tog den efterlängta prisutdelningen rum, varpå stämman avslutades av prins Wilhelm. För låtkompositioner erövrades första priset, skänkt av prins Wilhelm, av R. Ahlberg, Sköldinge, och andra priset, Södermanlands spelmansförbunds hederspris, av E. G. Axelsson, Floda. Vid spelmansstämman vanns prins Wilhelms hederspris av G. Olsson, Eskilstuna, Sveriges fiolbyggarförbunds hederspris, en vacker fiol, av Albert Gustafsson,

"Apotekarnes"
MINERALVATTEN

Sydlandet, dels är islänningen av princip inte morgontidig, han tycker väl han kommer tids nog ut i blåsten. I regeringshusets lilla förrum sitter världens snällaste gamla vaktmästare, som tycker att svenska är ett av de vackraste språk som finns — han kan ju inte veta att jag tror att jag talar danska — unga män i regnrockar gå fram och tillbaka och se ut som om de pratade sillfiske, i en press på ett bord ligger Dansk statstidende och annonserar lediga folkskollärarplatser på Jylland, och hela stämningen är ungefär som i en fridfull lantlig pastorsexpeditions-tambur där hemma. När det börjar bli litet långsamt går jag tvärs över torget till ståndet med heitar pylsur och köper mig en eldröd färkorv. Där är full kommers hela dagen, för Reykjavik är sannerligen ingenting för svenska tågpassagerare, här drar stadigt från alla håll.

Vingåker, löjtnant Arthur Bäckströms pris av A. F. Bergström, Tystberga, Södermanlands spelmansförbunds två pris av R. Ahlberg, Sköldinge, och A. Vester, Vingåker, och Östra Sörmlands kulturhistoriska förenings pris av O. Lundin, Nyköping.

Under prisutdelningen satt stämman äldste deltagare, åttifyråringen A. Blomkvist från Gnesta, och tog igen sig. Det innebär lite spänning även för en gammal van spelman att uppträda inför en så stor publik och inför en prins.

— För resten har jag inte spelat så mycket inför publik, säger gamle farbror Blomkvist och stryker sakta över fiolsträngarna. Jag har mest spelat för min gumma och för mej själv. Så talar en äkta spelman. Han spelar inte för världen. Han spelar för sitt eget hjärta och för sitt hjärtas dam.

Git.

särdeles elegant grågen kung Kristian, trave papper.

Isländsk I

— Våra aktuella p säger hr Jonasson, ä samma som alla de s derna ha att kämpa först och främst när nuvarande regeringe en hel del åtgärder Islands ekonomi. Den naden har under de vit allt trängre för porten, och vår har närvarande passiv. gå över till kvotsys innebär stora svårigheter all vår fisk. Problemet exporterar huvudsakligen Italien och Portugal länder ha vi nästan gonting. Nu krävs exporter till oss, och tvungna att så vitt som möjligt att köpa från Medelhavet fråga om England s lunda, där köpa vi mer importen från de s länderna är också anser

Följden av detta marknaden har blivit producenterna gått sälja hemma, och pr För att råda bot på regeringen i juli föregår som reglera försäljning av de förra fisk, sill, kött och m fråga om monopolen exempel fått fiskprova in i en frivillig lagmanslutning och lilla sillen. Som prisregler 5-mannanämnd, som ser, sköter försäljnings intäkterna procentuella centerna.